

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥΡΛΑΚΗΣ

“Αναδρομική αξιολόγηση της αντιμετώπισης και της έκβασης περιγεννητικών ψυχικών διαταραχών στην πρώτη δεκαετία λειτουργίας της μονάδας Ψυχικής Υγείας Γυναικών της Α΄ Πανεπιστημιακής Κλινικής του Αιγινήτειου Νοσοκομείου”

Περίληψη

Σκοπός της μελέτης: Ο υψηλός επιπολασμός ψυχικών διαταραχών κατά τη διάρκεια της κύησης και της λοχείας οδηγεί στη δημιουργία παγκοσμίως ειδικών κέντρων ψυχικής υγείας γυναικών, τα οποία μεταξύ άλλων παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας σε γυναίκες με ψυχική νόσο κατά την περιγεννητική περίοδο.

Σκοπός της μελέτης αυτής είναι η αξιολόγηση του επιπολασμού, των δημογραφικών στοιχείων και των παραγόντων κινδύνου περιγεννητικής ψυχικής νόσου στις γυναίκες που εξετάστηκαν στο Τμήμα Ψυχικής Υγείας Γυναικών της Α΄ Πανεπιστημιακής Κλινικής του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, από την έναρξη λειτουργίας του το 2003 ως το 2012. Αποτελεί το πρώτο δημόσιο ειδικό τμήμα ψυχικής υγείας γυναικών στην Ελλάδα.

Υλικό - Μέθοδος: Μελετήθηκαν τα στοιχεία 250 γυναικών που εξετάστηκαν στο τμήμα αυτό τη δεκαετία 2003-2012, με βάση τα αρχεία και τους φακέλους της κλινικής. Περιγράφονται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, η ψυχική νόσος, η πορεία της κατά την παρακολούθηση, η αντιμετώπισή της και η έκβαση της θεραπείας.

Επιπλέον, σε 55 από τις 126 γυναίκες που εξετάστηκαν με ψυχική νόσο κατά τη διάρκεια της κύησης, πραγματοποιήθηκε τηλεφωνική συνέντευξη με ερωτηματολόγιο που δημιουργήθηκε από τους συγγραφείς, προκειμένου να διερευνηθεί η παρούσα κατάσταση υγείας, πληροφορίες που αφορούσαν τον τοκετό, οικογενειακό ιστορικό και η παρούσα κατάσταση του παιδιού.

Αποτελέσματα: Μέσος όρος ηλικίας των γυναικών ήταν τα 33,18 έτη. 81,2% των γυναικών ήταν παντρεμένες, ενώ 59,6% των γυναικών ήταν πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Σχεδόν το ήμισυ των ασθενών παρουσίασαν συμπτώματα ψυχικής νόσου κατά τη διάρκεια της κύησης. Ελαφρώς μικρότερος ήταν ο αριθμός ασθενών στη λοχεία. Στο 50% των γυναικών προϋπήρχε ψυχική νόσος. 68,8% των γυναικών έλαβαν φαρμακευτική θεραπεία, 27,6% ψυχοθεραπεία. Από τις γυναίκες στις οποίες ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση, στο 88% η έκβαση ήταν από καλή ως πολύ καλή μετά τη θεραπεία.

Από την τηλεφωνική συνέντευξη προέκυψε ότι 45,5% των γυναικών έλαβε θεραπεία και μετά τη λοχεία, ενώ 43,6% των γυναικών παρακολουθούνταν και κατά τη διενέργεια της συνέντευξης.

54,5% των γυναικών γέννησε σε ιδιωτική κλινική, ενώ 16,4% γέννησε με καισαρική τομή λόγω ψυχικών διαταραχών, κυρίως ως επιθυμία της γυναίκας. 18,2% των παιδιών γεννήθηκαν πρόωρα και 27,3% των γυναικών δε θήλασαν λόγω της ψυχικής κατάστασης μετά τον τοκετό ή λόγω λήψης φαρμάκων μη συμβατών με το θηλασμό. 41,8% των γυναικών είχαν οικογενειακό ιστορικό ψυχικής νόσου θετικό και 8 από τις 55 γυναίκες ανέφεραν κάποια μικρότερη ή μεγαλύτερη διαταραχή συμπεριφοράς του παιδιού.

Συμπέρασμα: Οι ψυχικές νόσοι στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της κύησης και της λοχείας εκτός από την επίδραση στη γενικότερη υγεία της γυναίκας επηρεάζουν και σημαντικές αποφάσεις όπως ο τρόπος περαίωσης του τοκετού και ο θηλασμός. Σημαντικό ρόλο παίζουν επίσης προϋπάρχουσα της εγκυμοσύνης ψυχική νόσος, ενώ με τη σειρά της η περιγεννητική ψυχική νόσος φαίνεται να οδηγεί σε υψηλά ποσοστά νόσου μετά την περιγεννητική περίοδο. Αναδεικνύεται ο ρόλος του πρώτου αυτού ειδικού τμήματος ψυχικής υγείας γυναικών στην Ελλάδα ως βάση για την αντιμετώπιση και μακροπρόθεσμη παρακολούθηση και θεραπεία της ψυχικής υγείας γυναικών ως ειδικό τριτοβάθμιο κέντρο.

Abstract

Objective: The high prevalence of mental disorders during pregnancy and childbirth leads to the creation of special women's mental health centers worldwide, which among other things provide specialized health services for women with mental illness during the perinatal period.

The aim of this study was to assess the prevalence, demographics and risk factors of perinatal mental illness in women examined in the section of women's mental health at the University Clinic of Eginition hospital since its inception in 2003, until 2012. It is the first public special section of women's mental health in Greece.

Material - Method: We studied the data of 250 women examined in this section in the decade from 2003 to 2012, based on the files and folders in the clinic. We describe the demographic characteristics, mental illness, the course, response and outcome of treatment. Furthermore, in 55 of the 126 women examined with mental illness during pregnancy, a telephone interview with a questionnaire created by the authors was performed, in order to investigate the present state of health, information regarding the labor, family history and the current children's status.

Results: Mean age of these women was 33.18 years. 81.2% of women were married, while 59.6% of women had had primary or secondary education. Almost half of the patients had symptoms of mental illness during pregnancy, slightly smaller number of patients were first examined in the puerperium. In 50% of women there was a history of mental illness before pregnancy. 68.8% of women received medical treatment, 27.6% psychotherapy. Of the women who completed the assessment, in 88% the outcome was good or very good after treatment.

The telephone interview revealed that 45.5% of women received treatment again after the perinatal period, while 43.6% of women were under treatment during the time of the interview.

54.5% of women gave birth in a private clinic, while 16.4% gave birth by caesarean section due to mental disorders, primarily as a woman's desire. 18.2% of children were born prematurely and 27.3% of women did not breastfeed because of their mental condition after childbirth or due to medication incompatible with breastfeeding. 41.8% of women had a positive family history of mental illness and 8 out of 55 women reported a greater or lesser child behavior disorder.

Conclusion: Mental illness of women in Greece during pregnancy and postpartum except for the effects on the overall health of the woman also influence important decisions such as the type of childbirth, and breastfeeding. An important role in pregnancy is displayed by preexisting mental illness, and in turn perinatal mental disease seems to result in high rates of disease after the perinatal period. The study highlights the role of the first special women's mental health department in Greece as a basis for treatment and long-term monitoring of women's mental health in a specific tertiary center.